

**DYREKTYWA RADY
z dnia 24 kwietnia 1972 r.**

**w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do
ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem
pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej
odpowiedzialności**

(72/166/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 100;

uwzględniając wniosek Komisji;

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego;

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego;

a także mając na uwadze, co następuje:

celem Traktatu jest stworzenie wspólnego rynku, który jest analogiczny do rynku krajowego, a jednym z kluczowych warunków do stworzenia takiego rynku jest wprowadzenie swobody przepływu towarów i osób;

jedynym celem kontroli granicznych obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych, jest ochrona interesów osób, które mogą stać się ofiarami wypadków spowodowanych przez te pojazdy; istnienie takich kontroli granicznych wynika z różnic między krajowymi przepisami w tym zakresie;

różnice te, mogą być przeszkodą w swobodnym przepływie pojazdów mechanicznych i osób w obrębie Wspólnoty; ma to więc bezpośredni efekt na ustanowienie i funkcjonowanie wspólnego rynku;

zalecenie Komisji z dnia 21 czerwca 1968 r. w sprawie warunków realizacji kontroli celnej podróżnych przekraczających wewnętrzne granice Wspólnoty wzywa Państwa Członkowskie, do przeprowadzenia kontroli granicznych podróżnych i samochodów osobowych tylko w wyjątkowych okolicznościach oraz do usunięcia fizycznych barier na przejściach granicznych;

pożądane jest, żeby mieszkańcy Państw Członkowskich stawali się bardziej świadomi rzeczywistości wspólnego rynku i aby w tym celu zostały przyjęte środki celem zliberalizowania w większym stopniu zasad odnoszących się do przepływu osób i pojazdów mechanicznych podróżujących między Państwami Członkowskimi; potrzeba przyjęcia takich środków była wielokrotnie podkreślana przez członków Zgromadzenia;

takie złagodzenie przepisów odnoszących się do przepływu podróżnych stanowi nowy krok na drodze do wzajemnego otwarcia się rynków Państw Członkowskich oraz tworzenia warunków podobnych do warunków rynku wewnętrznego;

zniesienie kontroli zielonej karty dla samochodów normalnie przebywających w Państwie Członkowskim i wjeżdżających na terytorium drugiego Państwa Członkowskiego, może zostać zrealizowana na podstawie porozumienia między sześcioma krajowymi biurami ubezpieczeniowymi, w ramach którego każde biuro krajowe gwarantowałoby wynagrodzenie szkód i strat zgodnie z przepisami prawa krajowego uprawniające do odszkodowania, spowodowanych na jego terytorium przez jeden z tych pojazdów, bez względu na to, czy był ubezpieczony czy nie;

takie porozumienie gwarancyjne opiera się na domniemaniu, że wszystkie wspólnotowe pojazdy mechaniczne podróżujące na terytorium Wspólnoty są ubezpieczone; prawo wewnętrzne każdego Państwa Członkowskiego powinno więc przewidywać obowiązek ubezpieczenia pojazdów od odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczenie powinno być ważne na całym terytorium Wspólnoty; takie przepisy krajowe może jednak przewidywać odstępstwa w stosunku do niektórych osób i niektórych pojazdów;

system ustanowiony w niniejszej dyrektywie mógłby zostać rozciągnięty na pojazdy przebywające normalnie na terenie państwa trzeciego, z którymi krajowe biura Państw Członkowskich zawarłyby podobne porozumienie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ;

Artykuł 1

W rozumieniu niniejszej dyrektywy:

1. "pojazd" oznacza każdy pojazd silnikowy przeznaczony do podróżowania lądem oraz napędzany siłą mechaniczną, nie jeżdżący po szynach, oraz każda przyczepa zespolona lub nie;
2. "osoba poszkodowana" oznacza osobę, której przysługuje odszkodowanie z powodu strat lub szkód spowodowanych przez pojazdy; 3. "krajowe biuro ubezpieczeniowe" oznacza organizację zawodową, która jest ustanowiona zgodnie z zaleceniem nr 5 przyjętym dnia 25 stycznia 1949 przez Podkomitet ds. transportu drogowego komitetu transportu lądowego Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych, i który zrzesza przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, które w danym państwie są upoważnione do zajmowania się branżą ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej lądowych pojazdów mechanicznych;
3. "terytorium, na którym pojazd normalnie przebywa"
 - oznacza terytorium państwa, w którym pojazd jest zarejestrowany; lub
 - w przypadkach, gdy nie jest wymagana rejestracja dla danego typu pojazdu, ale pojazd posiada tablicę ubezpieczeniową lub znak odpowiadający tablicy rejestracyjnej, terytorium państwa, w którym została wydana tablica ubezpieczeniowa lub znak; lub
 - w przypadkach, gdy tablica rejestracyjna, ani tablica ubezpieczeniowa, ani znak nie są wymagane dla niektórych rodzajów pojazdów, terytorium państwa, w którym mieszka na stałe właściciel pojazdu;
4. "zielona karta" oznacza międzynarodowy certyfikat ubezpieczeniowy wydany w imieniu biura krajowego zgodnie z zaleceniem nr 5 przyjętym dnia 25 stycznia 1949 przez Podkomitet ds. transportu drogowego komitetu transportu lądowego Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 2

1. Państwa Członkowskie odstępują od kontrolowania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej pojazdów normalnie przebywających na terytorium innego Państwa Członkowskiego.
Podobnie, Państwa Członkowskie odstąpią od kontrolowania takiego ubezpieczenia pojazdu wjeżdżającego na ich terytorium z innego Państwa Członkowskiego normalnie przebywającego na terytorium państwa trzeciego. Państwa Członkowskie mogą przeprowadzać jednak kontrole punktowe.
2. Odnośnie pojazdów normalnie przebywających na terytorium jednego z Państw Członkowskich, przepisy niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem art. 3 i 4, mają zastosowanie:
 - po zawarciu porozumienia między sześcioma krajowymi biurami ubezpieczeniowymi, zgodnie z którym każde biuro krajowe gwarantuje, zgodnie z przepisami swojego prawa krajowego o obowiązkowym ubezpieczeniu, rozliczenie szkód odnoszących się do wypadków, które zdarzyły się na jego terytorium, spowodowanych przez pojazdy normalnie przebywające na terytorium innego Państwa Członkowskiego, bez względu na to, czy pojazd był ubezpieczony, czy nie;
 - od daty ustalonej przez Komisję, po upewnieniu się przez nią w bliskiej

współpracy z Państwami Członkowskimi, że takie porozumienie zostało zawarte;
- na okres obowiązywania tego porozumienia.

Artykuł 3

1. Z zastrzeżeniem zastosowania art. 4, każde Państwo Członkowskie podejmie, wszelkie stosowne środki, aby zapewnić, że odpowiedzialność cywilna odnosząca się do ruchu pojazdów normalnie przebywających na jego terytorium jest objęta ubezpieczeniem. Zakres pokrycia szkód oraz warunki ubezpieczenia zostaną ustalone w ramach tych środków.
2. Każde Państwo Członkowskie podejmie stosowne środki, aby zapewnić, że umowa ubezpieczenia obejmuje również:
 - szkody wyrządzone na terytorium innych Państw Członkowskich; zgodnie z obowiązującym prawem w tych państwach
 - szkody, których ofiarą mogą być obywatele Państw Członkowskich podczas bezpośredniej podróży między dwoma terytoriami na których obowiązuje Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, jeśli nie ma krajowego biura ubezpieczeniowego dla terytorium, przez który następuje przejazd; w tym przypadku, szkody zostaną pokryte zgodnie z wewnętrznymi przepisami o obowiązku ubezpieczenia obowiązującym w Państwie Członkowskim na którego terytorium pojazd przebywa normalnie.

Artykuł 4

Państwo Członkowskie może odstąpić od stosowania przepisów art. 3 w stosunku do:

a) niektórych osób fizycznych lub prawnych, publicznych lub prywatnych; lista takich osób zostaje sporządzona przez dane państwo i notyfikowana do innych Państw Członkowskich i do Komisji.

Stosując taką derogację, Państwo Członkowskie podejmuje stosowne środki, aby zapewnić wypłatę odszkodowania w stosunku do szkód wyrządzonych na terytorium innego Państwa Członkowskiego przez takie osoby. W szczególności wyznaczy urząd lub organ w kraju, gdzie zachodzi szkoda, odpowiedzialne za odszkodowania dla osób poszkodowanych zgodnie z przepisami tego państwa w przypadkach, gdy procedura przewidziana w art. 2 ust. 2 tiret pierwsze nie może być zastosowana. O przyjętych środkach Państwo Członkowskie poinformuje inne Państwa Członkowskie oraz Komisję;

b) niektóre rodzaje pojazdów lub niektóre pojazdy posiadają specjalną tablicę; lista takich rodzajów pojazdów lub takich pojazdów zostanie sporządzona przez dane państwo i przekazana innym Państwom Członkowskim i Komisji.

W takim przypadku, inne Państwa Członkowskie pozostawią sobie prawo do wymagania przy wjeździe na ich terytorium takiego pojazdu, aby osoba będąca właścicielem posiadała ważną zieloną kartę lub że zawrze umowę ubezpieczeniową na granicy, zgodnie z warunkiem ustanowionym przez każde Państwo Członkowskie.

Artykuł 5

Każde Państwo Członkowskie czuwa nad tym, że gdy wypadek będzie miał miejsce na jego terytorium, spowodowany przez pojazd normalnie przebywający na terytorium innego Państwa Członkowskiego, krajowe biuro ubezpieczeniowe, z zastrzeżeniem zobowiązania określonego w art. 2 ust. 2 tiret pierwsze, uzyska informacje dotyczące:

- terytorium, na którym pojazd przebywa normalnie, jego tablicy rejestracyjnej, jeśli taką posiada;
- tak dalece jak to możliwe, informacja dotycząca ubezpieczenia pojazdu, znajdujących się normalnie na zielonej karcie, które są w posiadaniu właściciela pojazdu, w takim jak są one wymagane przez Państwo Członkowskie, na terytorium którego pojazd normalnie przebywa.
- Państwo Członkowskie czuwa również nad tym, czy biuro to przekazuje te informacje do krajowego biura ubezpieczeniowego państwa, na terytorium którego pojazd ten przebywa normalnie.

Artykuł 6

Każde Państwo Członkowskie podejmuje wszystkie stosowne środki, aby pojazdy normalnie przebywające na terytorium państwa trzeciego lub na leżącym w Europie terytorium Państwa Członkowskiego wjeżdżające na terytorium, na którym obowiązuje Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, mogą być dopuszczane do ruchu na terytorium, jedynie, gdy szkody, które mogą być spowodowane przez te pojazdy są pokryte na całym terytorium, na którym obowiązuje Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, stosownie do warunków określonych przez przepisy każdego z Państw Członkowskich w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w stosunku do używania pojazdów.

Artykuł 7

1. Każdy pojazd normalnie przebywający na terytorium państwa trzeciego lub na terytorium pozaeuropejskim Państwa Członkowskiego musi, zanim wjedzie na terytorium, w którym obowiązuje Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, posiadać ważną zieloną kartę albo świadectwo ubezpieczenia granicznego, stwierdzające, że pojazd jest ubezpieczony zgodnie z art. 6.
2. Jednak pojazdy normalnie przebywające w państwie trzecim są traktowane jak pojazdy normalnie przebywające na terytorium Wspólnoty, jeśli krajowe biura wszystkich Państw Członkowskich zagwarantują - każde zgodnie z przepisami swojego prawa krajowego o obowiązkowym ubezpieczeniu - rozliczenie szkód w stosunku do wypadków zachodzących na ich terytorium, a spowodowanych przez poruszające się pojazdy.
3. Po stwierdzeniu, w bliskiej współpracy z Państwami Członkowskimi, że zobowiązanie przewidziane w poprzednim ustępie zostały spełnione, Komisja ustali datę, oraz rodzaje pojazdów, dla których Państwo Członkowskie nie będzie dłużej wymagać przedstawienia dokumentów określonych w ust. 1

Artykuł 8

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie do dnia 31 grudnia 1973, środki konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Artykuł 9

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.
Sporządzono w Brukseli, dnia 24 kwietnia 1972 r.

W imieniu Rady
G. THORN
Przewodniczący

Serwis internetowy KNUiFE